

DOF Vestjylland's bemærkninger til RKSK Skovstrategi 2023 – 2033

DOF Vestjylland har valgt, at fremsende ét høringsdokument i stedet for at fremsende 9 dokumenter ét for hvert tema. Vi håber administrationen har forståelse for det.

Bemærkningerne er ordnet temavis i samme rækkefølge, som høringsmaterialet er lagt op på kommunens hjemmeside.

Intro

Resumé

DOF Vestjylland vil opfordre til, at der efter grundvandsbeskyttelse i linje 8 tilføjes: Der tages et særligt drifthsyn på naturarealer, levesteder for sjældne og truede arter, særligt værdifulde biotoper, §3 arealer, fortidsminder og væsentlige kulturhistoriske spor.

Indledning

DOF Vestjylland synes det er positivt, at Ringkøbing-Skjern Kommune har sendt Skovstrategi 2023 – 2033 i offentlig høring. Det giver indsigt i kommunens overordnede strategi for kommunens skove de næste 10 år. Dog havde DOF Vestjylland gerne set, at der i strategien var opstillet konkrete mål, så der var mulighed for at få indsigt i, hvordan strategien vil blive omsat i praksis.

Mål for skovene

Vi har følgende forslag til de opstillede mål:

Dot 7 at øge andelen af urørt skov og biodiversitetsskov med mere end 15% af det samlede kommunale skovareal.

Kommunen forvalter offentlige skove, og bør ligesom staten gå forrest i bestræbelserne for at øge levestederne for plante- og dyrelivet herunder fuglene jf Biodiversitetsafnittet.

Dot 9 at lade træer uden økonomisk værdi og døde træer blive stående, at efterlade noget dødt ved i skovbunden til henfald til gavn for biodiversiteten.

NY Dot 11 bekæmpelse af invasive arter

Ny Dot 12 i videst mulig omfang holde §3 arealer fri for tilgroning

Zonering

Overordnet synes DOF Vestjylland at det er fint og overskueligt at se kommunes tanker om zonering af skovene i friluftszoner og naturzoner.

I indledningen til temaet henvises der til detaljerede kort over zoneringen af kommuneskovene i strategiens bilag. De detaljerede kort over zoneringen af kommuneskovene er ikke vedhæftet høringsmaterialet. Som medlem af Grønt Råd har DOF Vestjylland fået tilsendt skovkortene med friluftszoner og naturzoner. DOF Vestjylland vil foreslå, at driftsplanen herunder zonering i de enkelte skove drøftes med Grønt Råd.

For at kunne forholde sig kvalificeret til zoneringerne i de enkelte skove, er der brug for **et kort over de enkelte skove, som viser skovens naturtyper (§3-arealer), arealer med urørt skov, levesteder for sjældne planter og dyr, nøglebiotoper, fortidsminder og væsentlige kulturhistoriske spor**. DOF Vestjylland gjorde opmærksom på det på mødet i det Grønne Råd den 17. maj. DOF Vestjylland vil tage afstand fra, at fysisk pladskrævende, støjende og forstyrrende friluft aktiviteter foregår i §3 områder, på nøglebiotoper og levesteder for sjældne og truede arter.

Som bilag til vores hørings svar er vedhæftet et notat med eksempler på de forhold i skovene som DOF Vestjylland kigger på / efter ved bla. brug af Biodiversitetskortet, DOFbasen og fysiske besøg i skovene.

Sammenholder man kortene over friluftszoner og kortene over naturzoner, så lægges publikumsaktivitetsskov på de arealer, som har status som "Skov med begrænsede naturmål", friluftskov på arealer med "naturnær skovdrift" og rolig skov på arealer udlagt til "biodiversitetsskov med lysåbne arealer".

DOF Vestjylland forestiller sig god tilgængelighed til skovene med P-pladser, cykel (ikke mountainbike)- og vandrestier i alle 3 zoner. Ridestier bør kun anlægges i zone 1 og 2.

Principper for friluftszoner i kommuneskovene

1. Publikumsaktivitetsskov

DOF Vestjylland opfatter zone 1 som de områder, hvor der kan udøves fysiske aktiviteter i mange forskellige discipliner. En mere synlig liste over de fysiske aktiviteter efterlyses i stedet for et "m.m". DOF Vestjylland har svært ved at forstå, hvorfor ikke jagt og hundetræning kan foregå i denne zone.

2. Friluftsskov

DOF Vestjylland opfatter det som de arealer, hvor der placeres publikumsfaciliteter. Derudover er der mulighed for jagt og hundetræning. En mere synlig liste over hvad "m.m" dækker over efterlyses.

3 Rolig skov

Ingen bemærkninger. Skovområder med vandrestier evt bænge og fugle-/ udsigtstårn vil både give en god naturoplevelse og måske forbedre biodiversiteten herunder give mere fred til ynglefuglene.

Principper for naturzoner i kommuneskovene

1. Særlig biodiversitetsskov og lysåbne naturarealer

DOF Vestjylland er positiv over for målene for biodiversiteten

2. Skovnatur med begrænset naturmål

DOF Vestjylland vil foreslå, at der i denne zone planlægges udlægning af arealer til urørt skov med særlig biodiversitetsskov som endemål, for på sigt at øge andelen af biodiversitetsskov med mere end 15%.

3. Naturnær skovproduktion

Kommunens mål for skovdriften på produktionsarealer er positiv, idet der tages de fornødne biodiversitetshensyn.

Skovdrift

DOF Vestjylland er positiv overfor kommunens drift af skovene. Dog er det vores holdning med den biodiversitetskrisen verden og Danmark står i, at kommunen i skovene, som er offentlige skove, bør prioriterer biodiversitet frem for kommunal økonomi. Kommunens holdning til, at kunne være selvforsynende med træ til fremstilling af egne publikumsfaciliteter, er vi meget positive overfor.

Det er glædeligt, at andelen af løvtræ forøges herunder især egen, og der satses på hjemmehørende arter.

DOF Vestjylland vil foreslå, at kommunen også satser på skovfyrr.

DOF Vestjylland vil fortsat gerne gå de skove igennem for redetræer, som kommunen planlægger hugst i. Mange af skovene ligger et stykke væk fra de byer, hvor der bor DOF- medlemmer i umiddelbar nærhed af eller, hvor DOF-medlemmer har deres daglige gang. Skovene kan bedst gennemgås for redetræer, når der ikke er blade på træerne.

Certificering

Ingen bemærkninger

Friluftsliv og sundhed

DOF Vestjylland ser med bekymring på, at så mange og varierende friluftstilbud som muligt skal kunne tilbydes i de kommunale skove. Det er et rigtigt synspunkt, at rigtig mange nyder at være i skoven, og at det har et sundhedsaspekt, er også dokumenteret.

Mange af aktiviteterne er forstyrrende og foregår uden for de anlagte stier f.eks hundetræning, orienteringsløb, disc golf. Jo flere friluftstilbud jo større slidtage er der på skovene og jo mindre biodiversitet. Det skaber stor forstyrrelse for både fugle, kronstyr og de andre dyrearter, som lever i skovene. Dertil kommer kommunens ønske om af økonomiske grunde at flytte så mange sportsdiscipliner som muligt ud i skovene. De enkelte skove i kommunen er arealmæssigt relative små. Med den friluftsliv- og sportsintensitet, som kommunen lægger op til i strategien, vil biodiversitetsarealerne formentlig ikke

komme til at give plante- og dyrelivet den beskyttelse, som kommunen i skovstrategien har en intention om.

I hvor høj grad skal kommunens skove være en kulisse for idræt, hvor præstationen har størst prioritet og hører hjemme på idrætsanlæggene? I modsætning til f.eks orienteringsløbere eller mountainbikere, som bruger skovenes fysiske rammer for at kunne dyrke deres friluftaktivitet.

Biodiversitet

I Kommunens skove kan der registreres op til 50 forskellige fuglearter (DOFbasen)

Af hensyn til biodiversiteten er DOF Vestjylland enig i, at der skal efterlades mere stående og liggende dødt ved i skovbunden.

Ligeledes er vi enig i, at kommunens skove skal bidrage til at forbedre skovens plante- og dyreliv ved at sikre og forbedre levestederne.

DOF Vestjylland foreslår, at forbedringen kan foregå ved at udlægge større arealer med urørt skov, hensynsfuld skovdrift, forhindre tilgroning af de lysåbne arealer, undgå forstyrrende aktiviteter tæt på biodiversitetsarealerne og de lysåbne arealer.

Klima og miljø

DOF Vestjylland er positiv overfor kommunens bestræbelser på at skovene skal bidrage til klimahandlingsplanen.

Skovrejsning

DOF Vestjylland mener, at kommunen i højere grad skal satse på drift af rekreativ skov, der vil optage ligeså meget CO₂ som produktionsskov.

Klimarobust skov

Ved valg af ikke hjemmehørende arter for at skabe klimarobusthed i skovene vil DOF Vestjylland foreslå, at der også vælges træarter, som også kan komme det hjemmehørende plante- og dyreliv til gavn.

Det er kommunens holdning, at skovene skal have et økonomisk sigte. Det har DOF Vestjylland ingen bemærkninger til, men mener, at kommunens skove først og fremmest skal tilgodese biodiversiteten og friluftslivet. DOF Vestjylland vil protestere, hvis kommunen planlægger at sælge flere af de offentlige skove end kommunen har gjort hidtil.

Grundvand, Landskab og kultur

Grundvand

DOF Vestjylland mener, det er meget nødvendigt med skovrejsning for at beskytte grundvandsboringerne og dermed sikrer rent drikkevand.

Landskab og kultur

Naturpleje- og drift af det statslige Borris Hede varetages af Forsvaret.

DOF Vestjylland vil rette opmærksomheden på de tilbageværende hedearealer i Ringkøbing Skjern Kommune. De private og kommunale hedearealer, som bliver færre og forsvinder på grund af tilgroning, græs, ulovlig opdyrkning og manglende pleje. DOF Vestjylland vil kraftigt opfordre kommunen til at prioritere plejen af de tilbageværende private og kommunale heder- og øvrige lysåbne arealer til gavn for plante- og dyrelivet.

Kommunen beskriver betydningen af nåletræsplantagerne som identitetsskabende for Vestjylland.

I dag er vi et andet sted. For vore forfædre var de vidtstrakte og træløse heder identitetsskabende. De sidste godt 150 år har nåleskovplantagerne været identitetsskabende også for de seneste generationer. For vores børnebørn og oldebørn vil lysåbne løv- og fyrretræsskove, vådområder, moser og enge blive identitetsskabende.

For DOF Vestjyllands bestyrelse /Marianne Linnemann

Eksempel på DOF Vestjyllands vurdering af biodiversiteten og naturplejen/driften af nogle af kommunens skove

Tarm Kommuneplantage

Det klart vigtigste område for insekter i Tarm Kommuneplantage er det fugtige område øst for Tarm Spejdersø. Hvorfor det er udeladt på kommunens kort forstår jeg ikke, det er da tydeligvis en vigtig del af skoven og af stor betydning for biodiversiteten. Her er hede med Klokkelyng og Mosebølle og natsommerfugle som *Chlorissa viridata* og *Coranarta cordigera*. I mosen yngler bla. Nordisk Kærguldsmed og Sort Hedelibel, visse år også Gulvinget Hedelibel. Og hvis man gerne vil se den flotte og fredede Grøn Kølleguldsmed er en god metode at besøge området i juli, hvor et par stykker som regel kan ses jagende over lysningen, eller hvilende i solen, i lyngen eller på stien.

Men området trues af selvsået birk og andre træarter. Et par pilebuske ville måske ikke være så ringe, man birkene bør fjernes, lyngen plejes og hvis muligt, vandstanden hæves. Mange kommer igennem lysningen når de løber eller går tur i skoven. Så vidt jeg kan skønne påvirker dette insekterne minimalt.

Skjern Birk Plantage

I Skjern Birk Plantage har lysningerne med 2 kunstige vandhuller været en succes. I det vestlige er der Sort Hedelibel, Nordisk Kærguldsmed, masser af sandspringere, bier og hvepse, bla Biulv. I det østlige vandhul er der Sort Hedelibel, og jeg har et år set både Måne-Vandnymfe og Spyd-Vandnymfe hér.

Men også ved disse vandhuller er tilgroning et problem, specielt omkring det østlige vandhul. Det bynære vestlige vandhul bærer præg af, at der kommer en del især børn og unge i området, og det er selvfølgelig ikke optimalt, at mange tramper rundt, der hvor bier mm graver redehuller. Men et større problem skønner jeg opvæksten af fyr mm at være. Det er de åbne, varme, vegetationsfri bredder omkring vandhullet, der tiltrækker de mange insekter.

Momhøje

Jeg har kigget lidt på Momhøje og har følgende bemærkninger:

Der er i Dofbasen registreret 49 arter på lokaliteten. Hovedsageligt en lang række almindelige fugle, men de skal jo også gerne være der fremover.

Herudover er der blandt andet fund af Stor Tornskade 15-11-2009, Vendehals 22-05-2020, Lærkefalk 23-04-2011 og Stor Korsnæb 17-01-2018.

Ud fra de vedhæftede kort mener jeg, at hele det centrale strøg fra nord til syd bør udpeges som "Særlig biodiversitetsskov med lysåbne naturarealer", og dermed også som "Rolig skov". Området skal omfatte alle de registrerede § 3-arealer plus et skovbryn af en passende dybde og kvalitet rundt om de lysåbne arealer. Det giver ikke mening at en stor del af den nordlige hede, der har den højeste HNV-Værdi, ikke er med i dette område.

Med hensyn til Mountainbike-ruten kunne det måske være relevant at koncentrere den i de områder, hvor der har været gravet brunkul, i stedet for at den skal rundt i hele området. En enkelt dobbeltrettet krydsning af det centrale naturstrøg kan sikkert også fungere.

Finderup Skov

Fint som rolig skov.

31 fuglearter observeret, men bestemt ikke et sted, hvor der kommer mange doffere, da sidste obs i DOF-basen er fra 2017.

Plantagen er total tilplantet, og det ville være fint, om kommunen med tiden ved fældning tænkte på at få nogle flere lysåbne arealer i skoven for at fremme biodiversiteten. Herunder "printscreen" fra Naturbasen som angiver "artsregistrering" i området. Det viser ganske godt forskellen på en total lukket Finderup plantage og et lille tilstødende antagelig privat areal mod øst, hvor der er en skovlysning, og derfor er der rigtig mange observationer af arter netop der.

Snogdal Plantage

Fint som rolig skov og aktivitetsdelen er indhegnet hundeskov/hedestykke.

47 fuglearter er registreret i den ret kuperede skov, som er fin og varieret træmæssigt. Ravn yngler antagelig årligt, men også Grønspætte, Lille Korsnæb, Grønsisken og Gråsisken træffes her. Der er ryddet træopvækst på heden mod nord, men det kunne anbefales at der også i Snogdal pl. ved fældning af træparceller, at man lavede nogle lidt større lysninger, hvor der er læ og der med tiden kan komme forskellige blomster af de hjemmehørende vestjyske arter det vil give plads til endnu flere spændende indslag af insekter og sommerfugle og dermed også mere mad til fugle og en mere spændende skov til publikum at gå på opdagelse i.

Sandbæk plantage

25 fuglearter registreret i Sandbæk plantage

Også Ok som rolig skov og aktivitetskoven er skydebane.

Som i de andre kommuneplantager er en meget stor del tilplantet og det ville også i Sandbæk plantage være rigtig fint med at der blev skabt større lysninger, som nævnt under Snogdal plantage, det vil give mulighed for mere liv i plantagerne hvor granskovens mørkhed ikke giver plads til noget som helst undervegetation!

Sidenius plantage

Ikke mange DOF-besøg her!

Fin eng og hede ned mod Vorgod å, forskellige indslag af træer bl.a. eg i den vestlige del. Plantagen er ret tæt, så også her kan der med fordel for biodiversiteten skabe nogle lysninger.